

29 квітня 2026 р.

АНАЛІЗ ПРОЕКТУ ПОСТАНОВИ
«Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо розробки і затвердження
державної програми "Сила волонтерів - відновлення громад"»
№ 15178 від 14.04.2026

ІНІЦІАТОРИ ПРОЕКТУ ПОСТАНОВИ

Народний депутат В. Крейденко та інші НДУ

ЗАГАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

Повномасштабна агресія спричинила масштабні руйнування інфраструктури в деокупованих, прифронтових та сільських громадах. У цих умовах волонтерські організації, ветеранські ініціативи та іноземні волонтери стали ключовими суб'єктами відновлення, забезпечуючи ремонтні роботи, логістику, матеріали, фахову допомогу та мобілізацію ресурсів.

Водночас відсутність державної програми, механізмів координації, фінансування, сертифікації та правового захисту волонтерів обмежує масштабування їхньої діяльності.

СУТЬ ЗАПРОПОНОВАНИХ ЗМІН

Проект Постанови пропонує звернутися до Кабінету Міністрів України з вимогою:

1. Розробити та затвердити державну програму “Сила волонтерів – відновлення громад” з фінансуванням із державного бюджету.
2. Передбачити механізми державної підтримки волонтерських ініціатив, зокрема:
 - субвенції місцевим бюджетам;
 - фінансування логістичних витрат;
 - навчання, сертифікацію, страхування волонтерів;
 - створення координаційних платформ;
 - спеціальні заходи для залучення ветеранів;
 - правові механізми залучення іноземних волонтерів.
3. Залучити до розробки програми волонтерські організації, ветеранські об'єднання, органи місцевого самоврядування, будівельні асоціації, освітні заклади та міжнародних партнерів.
4. За потреби підготувати зміни до законодавства, зокрема до Закону «Про волонтерську діяльність».
5. Забезпечити прозорість, відкритість та регулярну звітність щодо реалізації програми.

ПОЗИТИВНІ АСПЕКТИ ПРОЕКТУ ПОСТАНОВИ

Документ містить низку положень, які можуть мати позитивний ефект для суспільства, а особливо для організацій громадянського суспільства:

1. Постанова формує політичний мандат на створення державної програми, що забезпечить системний підхід до відновлення громад, оскільки без такого мандату уряд не має формального обов'язку розробляти окрему програму.
2. Передбачення фінансування з державного бюджету створить можливість стабільної підтримки волонтерських проєктів, що є критично важливим в умовах обмежених ресурсів місцевих бюджетів, в той час запропоновані механізми підтримки (субвенції,

логістика, навчання, страхування) підвищують ефективність волонтерської діяльності, оскільки усувають ключові бар'єри, які сьогодні стримують масштабування волонтерських ініціатив.

3. Інтеграція ветеранів у програми відновлення сприятиме їхній соціальній реінтеграції, оскільки забезпечує можливість застосування їхніх навичок у мирних проєктах.

4. Програма створить можливість для ОГС отримувати державну фінансову підтримку, що дозволяє їм реалізовувати масштабні проєкти, які раніше були недоступними через брак ресурсів.

5. Залучення ОГС до розробки програми забезпечить врахування практичного досвіду громадського сектору, що підвищує якість державної політики у сфері відновлення.

6. Координаційні платформи полегшать взаємодію ОГС з державними органами, що зменшить адміністративні бар'єри та прискорить реалізацію проєктів.

7. Визнання ролі ОГС у відновленні підвищить їхній суспільний статус, що сприятиме залученню додаткових донорських коштів та партнерств.

НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ ПРОЄКТУ ПОСТАНОВИ

Попри декларовану мету, проєкт постанови містить значні системні ризики:

1. Відсутність конкретних фінансових розрахунків у Постанові ускладнить бюджетне планування, оскільки уряд не має визначених орієнтирів щодо обсягів необхідних видатків, а невизначеність критеріїв розподілу субвенцій створює ризики нерівномірного доступу громад до ресурсів, що може призвести до дисбалансів між регіонами.

2. Реалізація програми вимагатиме складної міжвідомчої координації, що може затримати її запуск через різні підходи та пріоритети міністерств, в той час невизначеність механізмів координації може призвести до дублювання функцій між державними структурами та ОГС, що знизить ефективність проєктів.

3. Відсутність чітких критеріїв доступу до державної підтримки може призвести до нерівних умов для ОГС, оскільки великі організації мають більше адміністративних ресурсів для участі у конкурсах.

4. Нові вимоги щодо звітності, сертифікації та страхування можуть створити надмірне адміністративне навантаження на невеликі ОГС, що зменшить їхню участь у програмі, а відсутність гарантій довгострокового фінансування ускладнить стратегічне планування ОГС, оскільки вони не зможуть прогнозувати сталість підтримки.

ВИСНОВОК

Проєкт Постанови №15178 є важливим кроком до формування державної політики у сфері волонтерського відновлення громад. Його реалізація здатна суттєво посилити спроможність держави та громад у відбудові, а також створити нові можливості для ОГС, ветеранів та міжнародних волонтерів.

Водночас документ потребує подальшого опрацювання на етапі розробки державної програми, зокрема щодо визначення прозорих критеріїв розподілу ресурсів; забезпечення рівного доступу ОГС до підтримки; встановлення механізмів контролю та звітності; узгодження процедур із чинним законодавством.

Програма «Сила волонтерів – відновлення громад» має потенціал стати системним інструментом відбудови, за умови її якісного нормативного та фінансового наповнення та узгодження із положеннями Державної цільової соціальної програми з розвитку волонтерської діяльності на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.04.2026 р. № 396-р.